

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине

***Информација о стању локалне мреже
аутоматских станица за праћење квалитета
амбијенталног ваздуха у АПВ***

Нови Сад, октобар 2014. година

[Type text]

Стање и предлози

Преглед постојећих анализатора у локалној мрежи аутоматског мониторинга амбијенталног ваздуха, по локацијама, дат је у **Прилогу 1**.

Спецификација трошкова сервисирања и одржавања анализатора, као и % расположивих и % валидних података, у локалној мрежи аутоматског мониторинга, у АПВ у 2013-2014. години дат је у **Прилогу 2**. Такође, у **Прилогу 2**, дати су приоритети за набавку нових анализатора.

Трошкови сервисног одржавања анализатора у аутоматској станици у Зрењанину су чинили трећину укупних трошкова, сервисирања и одржавања анализатора у свим осталим аутоматским станицама, у 2013. години (33,5%). Удео трошкова за редовно сервисирање и одржавање анализатора у аутоматској станици у Зрењанину у 2014. години је мањи и износи 17,3 % од укупне вредности. С обзиром на дуг експлоатациони период коришћења ових анализатора (пуштени у рад 2005.г.) и изузетно високе трошкове одржавања и сервисирања, на препоруку овлашћеног сервисера, заузет је став да се у 2014.г. врши само основно одржавање односно замена потрошног материјала, без улагања у набавку резервних делова, пошто их нема на тржишту, због застарелости опреме. У случају квара, препорука сервисера, је да се анализатори трајно искључе из мреже.

Локална мрежа аутоматског мониторинга је била ван функције у 2010.г. због необезбеђених финансијских средстава у буџету АПВ за њено редовно одржавање и функционисање. Након детаљне, генералне сервисне интервенције почетком 2011.г., мрежа је поново пуштена у рад. ТЕОМ 1400а анализатори за супсендоване честице (PM₁₀) у Суботици, Сомбору и Кикинди нису могли бити враћени у функционално стање, због квара на пнеуматском делу апарата. Трошкови поправке овог дела и оспособљавања уређаја били су виши од цене новог уређаја. Такође, анализатор за укупне угљоводонике у Новом Саду-Шангај није репаран због немогућности набавке резервних делова због застарелости модела из те серије.

Образложење за репозиционирање и реконфигурацију мреже

У оквиру Твининг ЕУ пројекта „Јачање административних капацитета у области управљања квалитетом ваздуха у РС“ (2009-2011) дате су препоруке за репозиционирање и реконфигурацију локалне мреже аутоматског мониторинга којом управља ПСУГЗЖС. У даљем тексту резимиране су препоруке овог пројекта, а у **Прилогу 3** дат је преглед неопходне административне и техничке документације и оријентационих трошкова за препоручене активности.

- Премештање аутоматске станице са локације у Сомбору на локацију у Суботици – препорука је да се успостави аутоматска станица у Суботици, базног/урбаног типа; констатовано је да за град Сомбор није неопходна аутоматска станица, с обзиром на број становника, присутно загађење и квалитет ваздуха који је сличан ономе у Суботици; стога је препорука да се изврши премештање аутоматске станице из Сомбора у Суботицу где би се успоставила станица базног/урбаног типа, уз набавку додатних анализатора. Премештање аутоматске станице из Сомбора у Суботицу планирамо за 2017.годину.
- Премештање станице у Зрењанину на другу локацију – с обзиром на неадекватно позиционирање аутоматске станице у Зрењанину, која прати утицај саобраћаја, препоручено је њено премештање на неку другу локацију у Зрењанину, како би се успоставила базна/урбана станица. Премештање аутоматске станице Зрењанин (саобраћај) на позицију Зрењанин(базна урбана) планирамо за 2016.годину.
- Реконфигурација локалне мреже – У Кикинди, Новом Саду-Шангају, Делиблатској пешчари и Обедској бари, неопходна је набавка додатних анализатора.

[Type text]

Валидација података из локалне мреже аутоматског мониторинга

На тржишту Србије постоји само једно овлашћено и акредитовано правно лице за обављање послова валидације података квалитета амбијенталног ваздуха добијених радом аутоматских станица, а то је Завод за јавно здравље Београд.

У Новом Саду су контактирани Природно-математички факултет и Завод за јавно здравље Војводине. Ова правна лица немају шест акредитованих методе за валидацију параметара добијених атоматским мониторингом амбијенталног ваздуха. Поступак добијања акредитације је дуготрајан и скуп, а неизвесна је могућност добијања посла на конкурс јавних набавки сваке године.

Прилог 1 - Спецификација анализатора у локалној мрежи АМ у АПВ

Место	Модел/Произвођач
Зрењанин	1. Analizator za azotne okside (NO, NO₂, NO_x) 42C/Thermo Electron Corporation, SAD
	2. Analizator za ozon (O₃) 49C/Thermo Electron Corporation, SAD
	3. Analizator za ugljen monoksid (CO) CO12M/Environnement S.A., Francuska
	4. Analizator za suspendovane čestice PM10 MP101M/Environnement S.A., Francuska
	5. Analizator za VOC VOC71M/Environnement S.A., Francuska
	6. Analizator za sumpor dioksid (SO₂) AF22M/Environnement S.A., Francuska
Суботица	1. Analizator za azotne okside (NO, NO₂, NO_x) 42i/ Thermo Electron Corporation, SAD
	2. Analizator za ugljen monoksid (CO) 48i/ Thermo Electron Corporation, SAD
	3. Analizator za ozon (O₃) 49i/Thermo Electron Corporation, SAD
	4. Analizator za benzen, toluen, etilbenzen i ksilene (BTEX) AirToxic BTX PID/Chromatotec, Francuska
Сомбор	1. Analizator za ugljen monoksid (CO) 48i/ Thermo Electron Corporation, SAD
	2. Analizator za ozon (O₃) 49i/Thermo Electron Corporation, SAD
	3. Analizator za benzen, toluen, etilbenzen i ksilene (BTEX) AirToxic BTX PID/Chromatotec, Francuska
Кикинда	1. Analizator za ozon (O₃) 49i/Thermo Electron Corporation, SAD
	2. Analizator za benzen, toluen, etilbenzen i ksilene (BTEX) AirToxic BTX PID/Chromatotec, Francuska
Нови Сад-Шангај	1. Analizator za vodonik sulfid/sumpor dioksid (H₂S/SO₂) 450i/ Thermo Electron Corporation, SAD
	2. Analizator za benzen, toluen, etilbenzen i ksilene (BTEX) AirToxic BTX PID/Chromatotec, Francuska
Делиблатска пешчара	1. Analizator za ozon (O₃) 49i/Thermo Electron Corporation, SAD
	2. Analizator za benzen, toluen, etilbenzen i ksilene (BTEX) AirToxic BTX PID/Chromatotec, Francuska
Обедска бара	1. Analizator za vodonik sulfid/sumpor dioksid (H₂S/SO₂) 450i/ Thermo Electron Corporation, SAD
	2. Analizator za ozon (O₃) 49i/Thermo Electron Corporation, SAD
	3. Analizator za benzen, toluen, etilbenzen i ksilene (BTEX) AirToxic BTX PID/Chromatotec, Francuska

[Type text]

Прилог 2: Стање анализатора локалне мреже аутоматског мониторинга амбијенталног ваздуха у АПВ

Место	Укупна сервисирања одржавања цена (без ПДВ) динара					% података у 2013.год ¹			
	2013	% цене од новог	2014	% цене од новог	Цена новог без ПДВ	располож ив	валидан ²	добар % (7/8)	приори тет
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Зрењанин (Т/У/РЦ³) – ради од 2005.године у дворишту „БЕЦ Зрењанин“; 2008.године премештена је на нову локацију (Булевар Ослобођења, између улица Цара Душана и Иво Лоле Рибара)									
ВТЕХ	347.325	10,80	45.500	1,41	3.213.000	40,55	39,95	не/не	I
О₃	167.700	16,96	34.500	3,49	988.530	35,89	35,63	не/не	I
СО	157.500	12,96	63.670	5,24	1.214.820	98,08	97,13	да/да	III
PM₁₀	215.000	7,16	160.100	5,33	3.001.320	98,08	97,05	да/да	III
NO/NO₂/NO_x	314.000	23,12	216.000	15,90	1.357.740	31,78	31,27	не/не	I
H₂S/SO₂	122.500	10,08	174.000	14,32	1.214.820	98,08	94,64/97,12	да/да	III
Укупно	1.324.025	12,04	519.770	4,72	10.990.230				
Суботица (Т/У/Ц) – ради од маја 2008. године									
ВТЕХ	115.850	3,6	100.850	3,13	3.213.000	96,71	95,04	да/да	III
О₃	214.200	21,66	83.900	8,48	988.530	87,4	85,69	не/да	II
СО	108.200	8,9	57.500	4,7	1.214.820	99,45	98,8	да/да	III
PM₁₀	Искључен 2010								I

NO/NO ₂ /NO _x	187.850	13,83	750.400	55,26	1.357.740	50,96	50,25	не/не	II
Укупно	626.100	9,24	992.650	14,65	6.774.090				
<u>Сомбор (Т/У/РЦ) – ради од маја 2008. године</u>									
ВТЕХ	42.850	1,33	24.350	0,75	3.213.000	97,81	96,25	да/да	III
О₃	249.600	25,24	273.100	27,62	988.530	99,73	99,2	да/да	III
СО	236.800	19,49	202.500	16,67	1.214.820	100	99,93	да/да	III
PM₁₀	Искључен 2010								I
Укупно	529.250	9,77	499.950	9,23	5.416.350				
<u>Кикинда (И/С/ИР) – ради од маја 2008. године</u>									
ВТЕХ	120.850	3,76	24.350	0,75	3.213.000	95,62	92,38	да/да	III
О₃	269.900	27,3	41.700	4,21	988.530	100	98,78	да/да	III
PM₁₀	Искључен 2010								I
Укупно	390.750	9,3	66.050	1,57	4.201.530				
<u>Нови Сад - Шангај (И/С/ИР) – ради од маја 2008. године</u>									
ВТЕХ	120.850	3,76	102.350	3,18	3.213.000	97,53	94,47	да/да	III
H₂S/SO₂	201.200	16,56	118.850	9,78	1.214.820	98,9	98,3	да/да	III
ТНС	Искључен 2010 – неопходно је заменити са анализатором PM₁₀								I
Укупно	322.050	7,27	221.200	4,99	4.427.820				
<u>Делиблатска пешчара (Б/Р/Н) – ради од маја 2008. године</u>									

ВТЕХ	120.850	3,76	338.700	10,54	3.213.000	26,03	25,08	не/не	II
O₃	256.400	25,93	41.700	4,21	988.530	64,11	62,14	не/не	II
Укупно	377.250	8,97	380.400	9,05	4.201.530				
Обедска бара (Б/С/АН) – ради од маја 2008. године									
ВТЕХ	120.850	3,76	22.850	0,71	3.213.000	96,16	94,17	да/да	III
O₃	159.600	16,14	97.400	9,85	988.530	100	99,89	да/да	III
H₂S/SO₂	102.200	8,41	31.350	2,58	1.214.820	97,26/100	96,13/99,87	да/да	III
Укупно	382.650	7,06	151.600	2,79	5.416.350				

НАПОМЕНЕ:

¹ Минимална расположивост података (90%) дефинисана Уредбом о условим а за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Сл. гласник РС“, бр. 11/2010 и 63/2013) – Прилог VIII, Део 2, Одељак А

² Захтеван удео валидних вредности (75%) дефинисан Уредбом о условим а за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Сл. гласник РС“, бр. 11/2010 и 63/2013) – Прилог X, Одељак А

³ ЕоИ класификација: 1. тип станице: саобраћај (Т); индустрија (И); базна (Б); 2. тип области: урбана (У); приградска (С); рурална (Р); 3. карактеристике области: стамбена (Р); пословна (Ц); индустријска (И); пољопривредна (А); природна (Н); стамбено/пословна (РЦ); пословно/индустријска (ЦИ);

ПРИОРИТЕТИ: (укупна вредност, претставља цену нових анализатора без ПДВ):

I приоритет – анализатор не ради; хитна набавка 7 анализатора **укупна вредност: 17.564.550 динара**
(анализатори не раде због: дугог века експлоатације; немогућности набавке нових делова због застарелости или високе цене у односу на цело анализатор,...)

II приоритет – анализатор има мање од 90% расположивих података; набавка 4 анализатора **укупна вредност: 6.547.800 динара**
(анализатори раде али са честим кваровима, тако да је расположивост и валидност добијених података испод % који је дефинисан законом)

III приоритет – текуће сервисирање и одржавање вршити у пуном обиму; 12 анализатора; **укупна вредност: 29.320.830 динара**

УКУПНО: 53.433.180 динара

Прилог 3 – Преглед неопходне административне и техничке документације и трошкова премештања станица

Пројектна документација/дозволе/сагласности	Трошкови (дин.) по АС	Укупни трошкови (дин.)
Израда пројектне документације за постављање АС	30.000	60.000
Ревизија пројекта за постављање АС	50.000	100.000
Извођачки радови на постављању АС (архитектонско-грађевински и електро радови по пројектној спецификацији)	500.000	1.000.000
Стручни надзор над извођењем радова на постављању АС	50.000	100.000
Дозволе/сагласности за постављање АС (ЛС и ЈП)	50.000	100.000
Повезивање АС на дистрибутивни електроенергетски систем-изградња прикључка	100.000	200.000
Услуге комуникација-накнада за заснивање претплатничког односа и месечна претплата	50.000	100.000
УКУПНО	830.000	1.660.000

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина

Покрајинска влада

Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад
Т: +381 21 487 42 60 Ф: +381 21 456 079

БРОЈ: 501-1924/2014

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА
УРБАНИЗАМ, ГРАДИТЕЉСТВО И
ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 1780

Датум: 17.10.2014.

НОВИ САД

ДАТУМ: 15. октобар 2014. године

✓ **ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА
УРБАНИЗАМ, ГРАДИТЕЉСТВО И
ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

Покрајинска влада, на 39. седници одржаној 15. октобра 2014. године, размотрила је и прихватила **ИНФОРМАЦИЈУ О СТАЊУ ЛОКАЛНЕ МРЕЖЕ АУТОМАТСКИХ СТАНИЦА ЗА ПРАЋЕЊЕ КВАЛИТЕТА АМБИЈЕНТАЛНОГ ВАЗДУХА У АП ВОЈВОДИНИ** и донела следеће

ЗАКЉУЧКЕ

1. Задужује се Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине да планира неопходна финансијска средства за набавку 7 анализатора по приоритету I (Прилог 2).
2. Задужује се Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине да планира неопходна финансијска средства за набавку 4 анализатора по приоритету II (Прилог 2).

